

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

CHICAGO, ILL., TOREK, 1. FEBRUARJA, 1921.

LETO (VOL.) VII.

ŠTEV. (No.) 9.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

POLITIČNI PREGLED.

FARMERSKI PREDLOG.

Farmerski tarifni predlog, ki ga je vložila republikanska večina v naši zbornici v Washingtonu, je v nevarnosti, da bo propadel. Demokratska manjšina je napela vse moči, da ga prepreči in da pride pred zbornico še le po 4. marcu, ko bo že republikanska stranka trdno sedela v vladem sedlu in bo sama odgovorna za vse vladanje.

DELAWSKE RAZMERE.

Delaške razmere po Ameriki so splošno še jako slabe. Veliko delavcev, na milijone, je še brez dela. Nekatere tovarne so se začele odpriati polagoma. Toda ne še tako, kakor bi bilo želiti. Ford, ki je nekak termometer ameriške industrije, je že odprl svojo tovarno in za sedaj so sprejeli samo družinske očete. Samski delavci pridejo počasi drug za drugim na vrsto.

V Washingtonu se bije hud boj med kapitalisti in delaškimi organizacijami. Vlada se trudi na vse kriplje, da bi dosegla sporazum. Sedaj so delaške unije dale kapitalizmu ultimat in zahtevajo, da kapitalisti zmanjšajo čiste dobičke pri svojih izdelkih preje, potem bodo pa delavci znižali delaške plače. Polnoma pravično.

FINANČNI POLOŽAJ ITALIJE.

Italija se nahaja v obupnem finančnem položaju. V samem lanskem upravnem letu je italijanski državni dolg narastei za 14.3 milijarde, a za tekoče upravno leto je istotako proračunan primanjkljaj 13 milijard. Državni dolg znaša tačas 98.7 milijard lir. Položaj je tak, da velja za Italijo klic: gorje zmagovalcem! Trgovinska bilanca izkazuje danes približno 8 milijard primanjkljaja. Dočim je Italija pred vojno krila uvoz živil do devetih desetih z lastnim iz vozom živil, krije sedaj z izvozom le približno 15%. Vsa revščina italijanske trgovinske politike pa odseva izdejstva, da pričakujejo italijanski narodni gospodarji izboljšanje tega stanja od tujškega prometa in pa od — izseljevanja. Od septembra do decembra 1920 je doplačala Italija za uvoz krušnega žita 2003 milijone lir. Zakonskega náčrta o zvišanju krušnih cen si ne upajo spraviti na dnevni red in so ga zopet odgodili.

Nova vlada v Jugoslaviji.

Dne 31. decembra se je sestavila nova vlada. Med radikalci in demokrati se je dosegel sporazum tako, da so radikalci dobili 6 mest v vladu, demokrati pa tudi 6. Predsednik nove vlade je Nikola Pašić, ki bo obenem zunanjji minister. Radikalci so dobili še naslednja ministrstva: Joca Jovanović za promet; Trifković za pravosodje in konstituanto; Uzunović za agrarno reformo; Janković za kmetijstvo; Slavko Miletić za pošto in brzjav. Demokrati so dobili naslednja mesta: Draškovič notranje; Pribičević šolstvo; Stojanović finance; Miloje Jovanović socialno politiko; dr. Kukovec trgovino; Krizman šume in rude.

Vojni ministr je Branko Jovanović. Ministrstvo za javna dela, za prehrano, verstvo in narodno zdravje ostanejo neizpolnjena. Opravljali jih bodo drugi ministri, dokler se radikalci in demokrati ne pri-

Prizor gorečega parnika v pristanišču New London, Conn.

druži še kaka druga stranka.

Naše stališče napram novi vladi je jasno: Vlada je vseskozi centralistična, v njej sedi 11 Srbov, 1 Hrvat in 1 Slovenec. Hrvat in Slovenec pripadata stranki, ki je med obeh plemenoma najšibkejša. Nova vlada ne kaže nobenega znaka kakre modre socialne smeri. V njej je zastopana bankirska smer, ki bo znala varovati svoje interese. Svetozar Pribičević bo vladal naše šolstvo, iz česar jasno sledi tudi kulturnobojna smer te vlade.

S sestavo te vlade so se razmire scistile, kar je bilo potrebno.

FATHER DOMINIK OBSOJEN.

Spovednik McSweeneya korškega župana, ki je sam sebe izstradal za svojo domovino, kapucin, je bil obsojen od vojaškega sodišča na pet let ječe. Dve leti so mu takoj odpustili.

Živila Anglija! Le tako naprej po gotovi poti do — no, bo že videla in svet bo tudi videl!

J. Howard, bivši naš kongresnik, je bil te dni na Irskem in pripoveduje, da je strašno, kaj počne angleška soldateska na Irskem, da bi si take brutalnosti nikdo ne mislil, da je sploh mogoča v 20 stoletju. Vendar pravi kongresnik, da je po celi deželi videl ljudstvo navdušeno, da izbojuje boj za svojo svobodo, pa če treba tudi še deset let trpeti.

Londonski listi poročajo o krasno izvedenem špionskem zistemtu, katerega ima razpeljanega Sinn-Feinska vlada. Ta vlada ve za vsakega tujca, ki pride v Dublin tekom dveh ur, ve natančno, kdo je, po kaj je prišel, ve njegovo politično preprčanje, ve njegovo preteklost, da, ima že tudi njegovo sliko. Ta vlada ve za vsak korak vlade proti Irski preje, predno ga vlada izvede. Ima svoje zastopnike v šamji angleški vojski med vojaki, ki pazijo na vsak korak, na vsako povelje in predno se izvede, že vedo zanj Irci.

Anglija vse to ve in vidi, pa je še tako zaslepljena, da misli, da bo tako žilav, tako združen in tako juški narod ugonobila. Ravno v tem se vidi, da jo je Bog kaznoval z zaslepljenostjo.

KNJIGA O MIROVNI KONFERENCI.

Predsednik Wilson bo spisal knjigo, v kateri bo natančno popisal vse dogodeki mirovne konference in vse akte, katere more in sme objaviti.

Kar človek sam o sebi misli, to ne pomenja veliko. To kaj zaleže, kar ljudje misljijo o nas.

Parnik v ognju.

ITALIJANSKI SOCIJALISTIČNIVODITELJI BI RADI VRGLI GIOLITTIIA.

Rim, 31. jan.—Razjarjeni zaradi ddogodkov preteklega tedna, ki je bil za laške socialisti eden najslabših v celi zgodovini njihovega gibanja, so socialistični voditelji danes sklenili, da bodo razbili Giolittijev kabinet, ako se bo le dalo.

Socijalisti so v svojih govorih, v poslanski zbornicah zatrjevali, da vladani storila potrebnih lorkov, da bi preprečila vsakdanje napade na socialistike od strani fašatov (socijalistovskih nasprotnikov).

Ministerskega predsednika so obdotzili, da je on naravnost odgovoren za vso reakcijo, ki se pojavlja po celi deželi proti socialistom.

Edino priběžališče, ki je ostalo laškim socialističnim voditeljem je poslanski zbornic, ker kakor hitro bi se pokazali na ulici, bi bili v nevarnosti, da bi jih napadla razjarjeni masa, ki je spodila socialistike iz vseh restavrantov in sploh iz vseh javnih mest.

V svojih govorih zahtevajo, naj bi jih vojaštvo in policija branila pred ljudsko maso.

Kakor pričakujejo, bo Giolitti najbrž odgovoril po svojem zaupniku, in razjasnil, da se ravno tako socialisti kakor tudi nacionalisti trudijo edinole za to, da bi izrabljali vlado v svoje sebične namene, in da ne čuti nobenega veselja, da bi za druge hodil v žerjavico po kostanj.

JAPONSKA IN KITAJSKA.

Tokio, 31. jan.—Japonska je danes preklicala vojaško pogodbo, ki jo je bila leta 1918 sklenila s Kitajsko.

RUSIJA MISLI NA NOVO OFENZIVO.

Konstantinopol, 31. jan.—Po poročilih, ki so jih tamkaj prejeli, je Leon Trotzky, vojni minister ruske sovjetske vlade, pred kratkim dal na neki konferenci v Moskvi tajna navodila glede nove ruske ofenzive, ki naj bi se začela prav kmalu.

Zatrjujejo, da se nahaja ob poljski in rumunski meji 52 infanterijskih in 20 kavalerijskih ruskih divizij.

ANGLEŠKI KOMUNISTI SO SE ORGANIZIRALI.

London, 31. jan.—Delavsko glasilo "Daily Herald" poroča, da so angleške komunistične čete zbrali preteklo soboto v Ledsu in so na tajnem sestanku sklenile, da se združijo v enotno organizacijo in sicer v soglasju z določbami tretje internacionale v Moskvi. Ta organizacija se bo imenovala angleška komunistična stranka.

LOV NA KOMUNISTE V FRANCII.

Paris, 31. jan.—Po celi Franci so preteklo noč lovili komuniste in so jih zaprli vsega skupaj okoli 900. Pri tej priliki so oblasti odkrile najrazličnejše stvari, med drugim so našle v Parizu skrivno tiškarino, kjer so komuniči ponarejali potne liste. Oblasti so odredile ta lov zato, ker jim je prišlo na ušesa, da nameravajo komunisti dne 1. maja prirediti splošen upor po Franciji.

Nikar ne recite, da ste tako dobr, kakor so drugi, pokažite raje, da ste boljši.

Prejeli smo knjige

DRUŽBE SV. MOHORJA

za leto

1921.

Kdor jih želi prejeti, naj se takoj zglaši, dokler jih je še kaj v zalogi.

CENA \$2.20.

IZ KATOLISKEGA SVETA.

PAPEŽ O SV. FRANČIŠKU.

Letos je sedemstoletnica ustanovitve največje svetovne organizacije, tretjega reda svetega Frančiška. Za to priliko je sveti oče izdal posebno enciklico, v kateri opozarja na velikansko delo, ki ga je ta organizacija že izvršila tekom teh sedemstot let in koliko lahko storiti tudi dandasnes, ako se duh svetega Frančiška razširi po vsem svetu.

KATOLIČANSTVO NA ANGLEŠKEM NAPREDUJE.

Na angleškem katoliškem shodu v Liverpoolu se je dognalo, da je vojska potisnila v ospredje versko vprašanje zlasti na Angleškem, kjer na vdušeni in zmožni lahko nastopajo na javnih mestih, ulicah, parkih kakor glasniki katoliške resice. V Londonu in drugje imajo posebne, reklabi misijonske šole, kjer se uči več kot 300 mož in žena za take javne nastope v verskih vprašanjih. In uspeh? Toliko je gotovo, da posluša nekaj deset tisoč ljudi teden za tednom katoliške pridige, dočim se preje z verskimi vprašanjimi sploh niso pečali. V katoliških cerkvah viši danes dosti nekatoljčanov, številno konvertitov se množi. Samo v dveh škofijah je bilo lansko leto približno 7000 konvertitov. Cela vrsta odličnih mož je tako stopila v katoliško cerkev. Prvi tajnik Zvezze narodov Ženevi ni prostozidar, kakor se je prvotno poročalo, ampak konvertit, ki vnestno izpolnjuje svoje verske dolžnosti.

ABESINIJA ŽELI ZVEZE Z RIMOM.

Abesinija se zadnje dobe čimdalje bolj bliža Rimu in vzdržuje s papeži prijateljske zveze. Pravkar je poslala sedanja vladarica, kraljica Zeodito, v Rim odposlane z darovi in pismom za Benedikta XV. Kraljica izraža v pismu željo, da bi postali odnosi med Abesinijo in sv. Stolico še prisrčnejši. Odposlanstvo je sv. očetu poročalo, da je položaj katoliške cerkve v Abesiniji kar najugodnejši. Ob tej priliki pišejo italijanski listi, da se očvidno pripravlja verska unija z Rimom. Abesinija je bila odpadla od Rima še v VI. stoletju.

EVHARISTIČNI KONGRES.

Prvič od 1. 1914. je imel stalni odbor mednarodnega evharističnega kongresa v 24. dan novembra m. I. svoj generalni shod v Parizu. Predsednik rečenega shoda je bil namurški škof, monsgr. Heylen. Najprej so se spomnili umrlih, na kar so prisli na volitve. Proučavali so vse zadnjega kongresa v Lurdru in podani so bili predlogi, ki se tičejo časa in mesta prihodnjega kongresa.

NAJCENEJE IN NAJHITREJE

— posiljam denar v Jugoslavijo.

— po cenah istega dne,

— ko nam denar prinesete.

Vsa pisma naslavljajte na:

EDINOST,
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cleveland, Ohio. — Pri nas je v zadnjem času smrt obiskala tri slovenske družine.

Družini Novak na 1026 E. 68th St. ste umrli dve hčerki za škrilatinko, ena stara 5 let, druga dve. Iskreno sožalje družini nad teško zgubo. — Družini Kolenc je umrl sin John star 1 leto in pol. Družina stanuje na 1380 E. 40th St. — Družini Oblak je umrl sin Anton star 6 mesecev. Družina stanuje na 806 Vineyard ave.

John Kovačič, 7922 Crumb ave. je bil prvi, ki je bil obsojen od sodnika Stevensa na \$1000 radi kuhanja žganja. Kovačič je imel samo \$100, in je moral raditega v zapore. Zdaj pa ga je sodnik oprostil in mu rekel, da će more do 26. februar plačati \$200, da mu ostalih \$700 odpusti. Sodnik se je prepričal, da Kovačič ni delal žganja za prodajo, ampak za lastno uporabo.

Dne 18. februar, govoril v poslopoplu Garfield Banke Mr. Frank Tomich o Jugoslaviji in o njenih naravnih krasotah. Namen govorila je napisati več odličnih Amerikancev, ki so namenjeni na pot v Evropo, da obiščejo Jugoslavijo. Več sto oseb se je priglasilo za na pot.

Dopisnik.

Barberton, Ohio. — Cenjeni g. uređnik: — Lepo se Vam zahvaljujem, da mi pošljate Vaše lepe liste. Čestitam Vam na tako lepem uspehu. Vsebina Ave-Maria-koledarja je v resnici nekaj krasnega.

Ko sem že omenil Vaše liste, moram tudi povedati, da se mi Pavle Žgaga ravno zato najbolj dopade, ker je tako odkrito srčen človek in ker Sakserju in njegovim "kselom" kakšno prav imenitno pove. Ni čuda, da so "Sakserjev ata" takoj hruli na Pavleta in da tolikrat izlivajo svoj žolč na patra "Skazo". Vprašanje je samo, kakšne namene imajo pri tem. Meni se zdijo da prav dobro vem, zakaj je Sakserjev Edinost tako v želodcu. Po mojem prepričanju iz več ali manj podobnih vzrokov obrekuje Edinost, kakor je pred letom obrekoval slovenske redovnice, ki so prišle iz starega kraja. Kako se je repenčil nad njimi in vse to samo zaradi tega, ker niso šifkart pri njem kupile! V Edinost pa se zdaj zaletuje zato, ker osobje pri Edinosti ne odira naših ljudi, kakor jih odira on. Tukajšnjim rojakom, ki so naročili pri Sakserju "afidavite" za sorodnike v starem kraju, da bi jih dobili k sebi v Ameriko, je Sakser računal, reci in piši: deset dolarjev, kar je, milo rečeno, oderuščvo za ubogega delavca. Prepričan sem, da ne bo noben delavec, ki je moral plačati Sakserju 10 dolarjev za eno tako izjavo, tako neumen, da bo še katerikrat pri njem kaj naročil.

Pavle Žgaga, ta je že ptič, ampak Sakserjev ata so pa tudi ptič, samo drugače pojejo. Ena stran lista namasio z obrekovanjem dobrih duhovnikov, druga stran pa napolnijo s spisi ki jih pokradejo duhovnikom. Radoveden sem, kako so Rev. Meško gledali, ko so videli svoje spise v takšnem listu. Kar je res, je res: Sakser ima "kristalno čist" značaj.

Delavske razmere v naši naselbini so bolj slabe. Iz starega kraja je prišlo več rojakov, pa tudi iz tukajšnjih naselbin je prišlo nekaj naših Slovencev, če bi mogli dobiti pri nas dela. Ko se bodo pri nas delavske razmere zboljšale, Vam bom že poročal.

Pozdrav vsem ameriškim Slovencem!

Naročnik.

Chisholm, Minn. — Cenjeno uredništvo: — Prosim, da bi objavili te moje vrstice, če tudi so slabo napisane; se bodo že pomešale med druge.

V "Edinosti" berem, kako neka Mrs. S. napada nas slovenske materje, da ne vzgajamo svojih hčera tako, kakor bi jih morale. Ne vem, zakaj jo to tako zanima, saj imamo

vendar prezidenta, da nam postave daje, zato bi prav lahko živele brez Vaših navodil, cenjena Mrs. S. In če ste res tako pametna, zakaj ste se pa bala, da bo Vaš dopis roman v koš? Jaz se pa za svojega pravnič ne bojim. Za pravico in resnico se sme vsaka potegniti.

Pričakujem, da se bodo tudi druge slovenske materje oglašile. Če je videla Mrs. S. slučajno par bolj zanikarnih deklet, ali misli potem, da so vse take po celi Ameriki.

Mrs. S. piše, da niso krive deklice same, ampak starši. Mislim, da želi vsaka krščanska mati imeti dobre in poštene otroke in gotovo ne bo nobena mati rekla svoji hčeri: "Pojdi po ulici, pa se potepaj okoli! Pojd plesat in pridi zjutraj ob treh domov!" Vsaj tukaj v Chisholmu ni takih mater, pa najbrž jih drugod tudi ni.

Nadalje razlagajo Mrs. S., kako znajo stare kranjske Micke vsako delo v roke prijeti: kuhati, prati, šivati in sploh vse. — Me že dobro vemo, kaj znajo take, ki pridejo iz starega kraja. Kuhati znajo, to je res, toda le za tiste gospode, ki imajo rivčke, in ki se jim kuha vsak dan koleraba, korenje, repa in krompirjevi olupki. Za ljudi znajo kuhati samo tiste, ki so v mestu služile. Katere pa niso bile nikjer, ne znajo drugega kakor prijeti za motiko in grablje.

To nikakor ni res, da ne znajo ameriške deklice nič drugega kakor samo pavdrati se. Tukaj je dosti takih deklicev, ki so komaj 14 let stare, pa znajo take keke speči, da takih stare kranjske Micke še nikoli videle niso. Nekaj se navadijo v šoli, nekaj pa doma pri materah.

Naj omenim še to, da je v naši naselbini veliko dobrih krščanskih žen in mater, ki vedno skrbijo za svoje otroke, da se ti učijo krščanskega nauka, in jih redno pošiljajo k sveti maši. Kajpada se dobijo tudi take vmes, ki jim je cerkev in molitev deveta briga. Ravno za moje otroke je rekla ena, da ne bodo znali nobene stvari, ker jih, kakor pravi, silim samo v cerkev in molit. Zato če molijo, bodo vseeno lahko delali. Dosedaj jih niso še nikjer odpustili iz dela, temveč ravno nasprotno: sinu in hčeri so plačo še zvišali.

Mrs. Ivanki S. pa svetujem, naj se v bodoče ne briga toliko za druga dekleta, temveč naj skrbi raje bolj za svoje otroke, če jih ima kaj. Saj ste nas zadnjč tako napadla kakor rudečkarji. Če slišijo o enem duhovniku kaj slabega, pa zvrnejo to na vse duhovnike. Vse dobre bi najraje sezgali, slave pa pustili. Vse narobe. Tako nas tudi Vi po krvici napadate.

S tem končujem svoje pômankljivo pisemce ter pozdravljam vse ameriške slovenske matere in deklete.

Amalija Brenčič.

Opomba uredništva. — Kar se tiče dopisa Mrs. Ivanke S. smo istega mnenja kakor Miss Marica (str. 7). Da slišijo čitatelji ova zvona, smo objavili tudi odgovore na določni dopis. S tem pa bodi tej stvari konec.

V času vojske so dejali: bojuj se ali pa delaj. Sedaj pa pravijo: delaj in bojuj se!

KDO KUPI?

Rojakom, ki se vračajo v staro domovino, posebno vsem iz Dolenjskega naznanjam, da je naprodaj trebanjska graščina na Dolenjskem. Graščina je, kakor znano, blizu železice in ima 8 oralov zemlje, nekaj travnika, drugo gozd. Bila je last društva "Dobrodelenost" v Ljubljani, ki je nameravalo ondi ustaviti kak dobrodelen zavod, pa zradi pomanjkanja denarja v tej veliki draginji ne more. Cena je 300 dolarjev. Želi se da pride v roke dobrega krščanskega človeka. Kdor bi želel kupiti, naj sporoči "Dobrodeleni pisarni" v Ljubljani, (Poljanski nasip 10).

HURA, CHICAŠKI SLOVENCI!

Sedaj je pa VAŠ ČAS tukaj, da se pokažete, koliko imate narodne zavesti in koliko imate ljubezni do svojih otročic.

Od 6. do 27. februarja l. l. se

BODE TO POKAZALO.

Od prve nedelje do zadnje nedelje meseca februarja imamo namreč naš

MILIJONDOLARSKI FOND

Ne, saj ni res! Mi smo poniznejši. Naš fond gre za nekaj, za kar vemo, za kaj bode šlo. Naš fond je samo

50 TISOČNI FOND

In za ta denar bode dobila chicaška naselbina

SVOJ KRASEN "NARODNI DOM",

SVOJO "SLOVENSKO ŠOLO",

SVOJ "ZABAVNI KLUB",

kjer bo KNJIŽNICA, ČITALNICA, KEGLJIŠČE, BILJARDNA SOBA, PEVSKA SOBA IN GODBENA SOBA, i. t. d.

V soboto ob osmih zvečer bodo zvonovi Sv. Štefana slovesno pritrkovali in naznanjali, da so tudi chicaški Slovenci prebivali iz spanja, in se združili složno za eno skupno veliko delo, ki je pravo delo in največje narodno delo vsake naselbine — za "Narodni dom" in "Slovensko Šolo".

LOTI SO KUPLJENI, takoj za cerkvijo na vogalu Lincoln in 22. cesta. Da, celo za apno je že preskrbljeno.

Sedaj pa na delo, rojaki! Vsak nekoliko dajmo, pa bomo že letosno jesen imeli krasno monumentalno stavbo, na katero bomo vši ponosni.

OBČNI ZBOR CERKVENE OBČINE je sprejel ta le načrt:

1.) od 6. do 27. februarja bomo obiskali vse slovenske rojake po Chicago in vsakega prosili, da naj pomaga ali za "Šolo" ali za "Narodni Dom", ali za oboje.

2.) Vsakega bomo prosili naj da večjo svoto takoj za začetek in sicer nekaj kot posojilo, ali recimo kot delnico, nekaj pa v dar. Vsak naj pa podpiše večjo svoto, katero bode izplačevali v obrokih tekom enega leta.

3.) Od vsakega, ki zasluži do \$15 na teden, bomo prosili v obrokih samo kvoderček na teden posojila in kvoderček daru.

Od vsakega, ki zasluži do \$25.00 na teden, bomo prosili en dolarček na teden posojila in en dolarček daru.

Od vsakega, ki zasluži do \$35.00 na teden, bomo prosili vsaki teden \$1.50 posojila in \$1.50 daru.

Od vsakega, ki pa zasluži več kot \$35.00, bomo pa prosili dva dolarčka posojila in dva dolarčeka daru na teden.

In to pa samo za eno leto.

Prosimo preveč? — Nikakor ne! Saj damo sebi!

Na ta način bode po enem letu imela naselbina krasen "Narodni Dom" in "Slovensko Šolo".

Vsak posamežni faran bo imel večjo svoto denarja prihranjenega po 4% in sladko zavest, da je storil veliko dobro delo za svoj narod, za svoje otročice, za samega sebe, da ne omenjam za svojega Boga, kar je gotovo v prvi vrsti.

MI NOČEMO od malo rojakov veliko, temveč od veliko rojakov od vsakega malo.

Kamen na kamen palača . . .

Chicaški Slovenci! Na noge! Ne, Chicago mora tudi pokazati, da žive tu narodno zavedni rojaci!

Odbor za zidavo 'Narodnega Doma' in 'Šole'.

BELA VRANA.

(Slika iz življenja kitajskih uradnikov.—Spisal Rev. Veselko Kovač.)

Izposojeno je pri raznih veltgovcih in nese lepih, govorih obresti. Sicer pa ti razložim to stvar pozneje še natančneje. Z bratom sem govoril o tem že nekako obširnejše". Tako je dejal oče in položil papirje zopet na prejšnje varno mesto.

Laskavo priznanje podkraljevo in očetovo zadovoljstvo me je navdalo z novim navdušenjem, in poln plemenitih načrtov nastopil sem novo službo nadglavarja v rodovitem delu pokrajine.

Črez par tednov me obišče moj brat, ki mi je bil sedaj najblžnji sosed. — Po običajnih pozdravih je bilo njegovo prvo vprašanje: "Koliko srebra si prinesel iz svojega do-sedanjega delokroga?" — Jaz sem ga debelo pogledal. A on je takoj nadaljeval: "Že vem, kako je. Slišal sem, kako imenito znaš gospodariti. Ničevna hvala ti je več ka-kor čisto srebro. Ti si še mlad in neizkušen v teh rečeh. Treba, da poslušaš moder svet svojega starejšega brata, ki se na take reči bolj razume. Torej ne pozabi, kar ti sedaj povem. Misli na bodočnost. Danes si visok uradnik v enem najbo-gatejših glavarstev. Jutri utegneš biti brez službe. Misli torej nase. Oče je potrosil lepih novcev, da si prišel v tako lep kraj. Izrabi lepo priliko. Ko izvem, da si se izpame-toval, pa bova zopet dobra".

In šel je brez slovesa.

Ta neprijazni bratov obisk me je hudo potrl. Besede: "Oče je potrosil lepih novcev, da si prišel v tako lep kraj", mi niso šle več iz spo-

mina. To povišanje je torej kupljeno — za "lepe novce!" Do sedaj sem imel le očetove nauke pred očmi: "Fanta, glejta vsekdar na to, da bode vaju ljudstvo ljubilo. Le za njegov blagor delajta. Naj vaju blišč srebra ne preslepi . . ." Lepi nauki, in lahko se je bilo ravnati po njih, dokler je oče trosil lepe novce. A po očetovi smrti? Brez lepih novcev najbrž tudi ne bo lepe službe. In začel mi je presedati uradniški poklic. Le radi dragega mi očeta se mu nisem odpovedal. A dokler sem opravljal uradniško službo, sem ostal tudi zvest svojim vzorom, očetovim naukom.

Tako prve dni, ko sem nastopil službo, ponudil se mi je neki Sien-šeng za izvrševalca uradnih odlokov. (Okrožnega mandarina obdaja dvojne vrste osobe: Tako, ki ga on plačuje vsak mesec, in pa ono, ki ne dobi od njega nobenega beliča plače, ampak mu mora vsak, ki hoče imeti katero teh služb, zanjo globo-ko seči v žep. Med te spada tudi takoimenovani konganmen; t. j. iz-vrševalc mandarinovih ukazov. — Ljudstvo večijdel le po njem občuje z mandarinom. Seveda ima on tako na izid vsake zadeve velik vpliv. Kdor bolje "maže", tisti seveda tudi bolje "vozi".) Ponujal mi je za to službo pet tisoč unč srebra. (Približno bvajset tisoč kron našega denarja.) A jaz sem moža odslovil, češ, da jaz te službe ne prodajam. Kajti ravno ti ljudje so največji o-deruh ljudstva. To je bilo ljudstvu seveda silno po godu. Ne pa moji ženi. Še tisti dan, ko sem moža z lepo ponudbo zavrnil, začela me je zbadati. "Večjega bedaka menda vendar ni na svetu", je dejala, "ka-kor si ti. Pet tisoč unč, pa jih kar tako vržeš v stran! Na ta način pač nimamo daleč do beraške palice . . ."

Tako prve dni me je obiskal ka-

toliški misijonar ondotnega okrožja. Njegova odkrita beseda mi je silno ugajala. Dejal je: "Jaz kristjanov, ki so se pregrešili zoper cesarsko postavo, ščitil ne bom. A upam, da tudi ti poganom ne boš dajal potu-he. Na ta način ostaneva vedno do-bra prijatelja".

Ta odkritosrčna beseda me je pre-setnila tem bolj, ker sem prej od svojih uradnih tovarišev vedno čul, da misijonarji ščitijo svoje kristjane v vsakem slučaju, bodisi stvar pravična ali ne. S tem pa delajo velike težave in sitnosti mandarinom, zlasti, ako je med podkraljem in ško-fom prijateljsko razmerje. Kolikor sem se jaz prepričal, je bilo to go-vorjenje krivično. Kajti kmalu sem imel priliko videti, se li misijonarje-ve besede strinjajo z dejanji ali ne. Slučaj je bil hudo zamotan in za mi-sijonarja tem bolj vabljiv, ker mu je deset poganskih družin, sorodnih s krivcem, obljudilo prestopiti v ka-toliško vero, ako resi zatoženca pred odsodo. Ako bi se bila stvar po-vmešavanju misijonarja za pogan-sko stranko izteklia neugodno, pri-šlo bi bilo do resnih nemirov. Ker pa je uradnik odgovoren za vse, kar se godi v njegovem okrožju, spra-vilo bi me bilo to v največjo stisko in morda še ob službo.

Od tega časa sem jaz misionarja neizrečeno visoko čislal. Večkrat me je obiskal in jaz njega tudi. Bil je tebi na las podoben. In ravno taka brada! Ha! Ko si se te dni ustavljal pred pagodo in opazoval moje slikarije, sem si na tihem mi-sil, da stoji krivni brat nekdanjega mojega prijatelja pred menoj. Da nisi imel služabnika pri sebi, pa bi te bil že prej povabil na čaj, da iz-pregovorim s teboj kako besedo.

Misionar je bil torej mož beseda. Ponudila pa se je tudi meni prilika, izkazati se mu hvaležnega. Šlo se je za nek umor. Sum je letel na nekoga kristjana z imenom Uang, ki je živel z umorjencem že več let v sovraštvu. A morilec je bil nek bogat pogon z imenom Suin. Imel je mogočno in daleč razpredeno sorod-stvo. To je napelo vse moči, da bi oprostilo svojega sorodnika in zvr-nilo krivdo na nedolžnega kristjana. Ponujali so mi velike vsote, da ne bi stvari dalje preiskaval, pa nisem

se dal pregovoriti in zasledoval sem kočljivo zadevo trdovratno naprej. Kar dobim nekoga večera veliko težko ribo v dar. Ž ženo sva bila ravn-pri včerji. Služabnik, moj prvi zaupnik, me pomenljivo pogleda, postavivši nenavaden dar na mizo. Vprašal sem po imenu darovalca in zvedel, da je riba dar Suinovih so-rodnikov. Tega daru ne maram", dejal sem odločno. "V ribi je 25.000 (približno 25.000 kron) papirnat-tega denarja", me je opomnil služab-nik.

Zeni se oči čudovito zasvetijo in reče mi zapovedovalno: "Vzemim!" A jaz sem odvrnil še odločneje: "Ne sprejemem! Daj ga jim nazaj!" Obotavlja je izvršil služabnik moje po-velje . . ."

"Le trdno, jekleno načelo je za-moglo premagati tako skušnjavo", pohvalil sem resnega starca.

"Reči moram, da je manjkalo prav malo, da se mu nisem izneveril to pot. Ne vsled lepega zneska, am-pak zaradi drugih ozirov. Prva le-ta sva se namreč z ženo prav dobro razumela. A ko so njeni sorodniki zvedeli za mojo nesebičnost, so ji začeli prigovarjati, da naj name vpliva v nasprotinem smislu. In obdelovalo so jo toliko časa, da se je sčasoma močno izpremenila. Zadnja leta me je vselej, ko sem zavrnil ka-ko ugodno denarno priliko, zbadala, da sem največji čudak na svetu, ker ne sprejemam radovoljnih darov. — Moj navadni izgovor je bil, da takih beraških vsot meni ni treba spre-jemati, ker bogata dedščina po oče-tu mi ne uide. Da se bo vsled teh dvajset tisoč tio name vlila nova, posebno huda ploha in mi nakopa-la mrzljivo vsega sorodstva, o tem ni bilo dvomiti. Plavati proti deroči reki je težavno. In česar sem se bal, to se je zgodilo. Komaj je bil slu-žabnik z ribo zunaj, začela je žena vpiti, da je bilo strah. Ker je le prehudo ropotala, sem to pot iz-bleknil nekaj, kar mi je že par let liki svine težilo srce. Pozabil sem na vse ozire in dejal s pikrim gla-som: "Kaj hočemo z denarjem, ko nimava otrok!" To očitanje je vze-la žena očividno popolnoma na svoj račun in odprle so se vse zatvorni-ce ženske jeze. Take nisem videl še nikoli. Pustil sem jo v jedilnici in se zaglenil v svojo spalnico. Ko-ji je glas naposled ohripel in je u-

molknila, sem se oddahnil. Očesa pa-nisem zatisnil vso noč. — Drugo ju-tro na vse zdaj nastane na dvoru čuden nemir in kmalu nato grozno vpitje. Hitim ven pogledat kaj je. Pa mi prineso naproti mrtvo žensko: bila je — moja žena. Hlapec, ki je zjutraj napajal konje, je z vredrom v vodnjaku zadel ob trd predmet, ki so ga potegnili ven in spoznali v njem mojo ženo. V silni jezi je sfö-riila to, kar navadno store vse Kitaj-ke — skočila je v vodnjak. (Ta način samorja je res posebnost o-moženih Kitajk. Ako jim gre v mo-ževi hiši kači preveč nayzkriž, pa kar v vodnjak! To pa ni dejanje obu-pa, ampak golega maščevanja. Možima namreč vsled tega pri gosposki nepopisne sitnosti.) Takoj sem o-četu sporočil o svoji najovejši ne-zgodi in ga prosil, naj on vso stvar pri ženini rodbini spravi v red. Ker nisem imel potem pray nobenih sit-nosti, moral sem pač sklepati, da je oče to tudi storil. Sam mi o tem ni ničesar pisal.

(Dalje prihodnjič.)

VAŠA OBLEKA

bo zgledal kot nova ako jo prineste nam čistiti, barvati ali popraviti. Mi tudi Vašo staro obleko prenare-dimo po novi modi.

FRANK'S DRY CLEANING CO.

Telefon: Central in Rosedale 5694

Delavnica in urad
1361 EAST 55th ST.
nasproti Lake Shore Banke.

COLLINWOOD — PODRUŽNICA
15513 WATERLOO RD.

SLAVNEMU OBČINSTVU

naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in pli-nove cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz iz-vršujem vsa dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonom, ali pa će pridete ose-bno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC

mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsi dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —
doma delane vedno na razpo-lago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

SLOVENCEM V JOLIETU!

Naznanjam, da kdor si želi v Jolietu in tamkajšnji okolici Mohorjevih knjig, raznih molitevnikov ali drugih povehnih knjig in karkoli spada v področje našega podjetja, naj se obrne na nara tamkajšna zastopnika:

MARKO BLUTH,
505 N. Bluff St.,
JOLIET, ILL.

JOSEPH MUHIČ,
506 Summit St.,
JOLIET, ILL.

Oba gg. zastopnika proporočamo kar najbolje cenjene mu občinstvu v Jolietu in okolici.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,
1849 W. 22nd St. -- CHICAGO, ILL.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.!

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET

SHEBOYGAN, Wis.

Varno in zanesljivo pošilja denar v stari kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

Pozor

— Ako želite dobrih in trpežnih oblik, površnih sukenj, klobukov, srajce, spodnjih oblačil itd., potem pridite k nam, kjer boste najboljše postreženi v vsakem oziru.

Naše geslo je:

"Enake, poštene in zmerne cene vsem."

JELINEK & MAYER, lastnika
Corner Blue Island Ave., and 18th Street.

Pozor!
— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinješte postelje in mode, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Pro-dajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse automo-bilske potrebsčine, kakor tudi vse potrebne pred-me-te za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA
(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjava dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St. Telephone Canal 98. Chicago, Ill.
ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Naši socijalisti in vera.

(Nadaljevanje.)

Zdrav razum nam pravi, da svet in vse kar je na svetu ni nujno, ni da bi moralo biti, kajti če bi bilo nujno, če bi moralo vedno biti, to zaheta pojem nujno, neobhodno. Svet pa in kar je na njem v resnicni ni tak, ni nujen, kar more vsak sam z pomočjo oči in malo zdrave pameti ugotoviti. Vse okrog nas se spreminja, danes je jutri ni, danes je tako, jutro tako. Kar ima pa take lastnosti, ne more biti nujno, ampak ravno nasprotno, slučajno, kar lahko je ali pa ne. Vse slučajno, kar lahko je in ni, enkrat ni bilo, prav zato, ker je slučajno. Če pa enkrat ni bilo zdaj pa je, odkod je? Samo od sebe? Izključeno. Kako more kaj samo sebe provzročiti predno je bilo? Morem jaz samemu sebi dati biti, predno sem bil? Se morem s socialisti fajtati predno sem bil? Kaj tacega more trditi samo kak Pavliha, ki je samega sebe za lase iz jame vlekel, pameten človek ne. Vse slučajno mora tedaj imeti svoj vzrok izven sebe, v bitju ki je že, ker le tako more kaj provzročiti, kaj delati. Če je pa tudi to bitje slučajno, mora imeti istotako vzrok svojega bivanja izven sebe. To velja o vseh slučajnih bitjih, če si jih mislimo tudi na milijarde in milijarde. A konečno moramo vendar priti do enega bitja, ki nima provzročene bitnosti ali od drugačja sprejete, ampak samo od sebe, samo na sebi, ki ni slučajno ampak nujno. Zakaj mora tako biti? Zato, ker bi bila sicer le vsa bitja slučajna, toraj bi moralo prvo od katerega so vsa druga le biti samo svoj vzrok, kar je le po Pavlihovem modroslovju mogoče, mejtem, ko zdrav razum zahteva za vse slučajno vzroka, ki je vse to slučajno povzročilo, mu dalo biti, samo pa ni provzročeno, nima svojega biti od drugačja, temveč od samega sebe, to je v moči svoje neskončne poponosti, kratko, ki je nujno, ki ne more ne biti. To je Bog, naš Bog, stvarnik nebes in zemlje. Zdrav razum ga najde, če ga le hoče. Isto, kar nam pravi razum, nam pove tudi vera, da je Bog vstvaril nebo in zemjo.

Materialisti in z njimi socialisti uče ravno nasprotno. Njim je prav vzrok vsega kar je, tudi bogovi ne izvzemši našega, pramaterija. Ona, ki je v svojem bistvu slučajna, nepopolna, sestavljena, torej po svoji naravi protestira proti tej res nezasluženi časti, njo so vslili in posili za stvarnico vsega, tudi Boga. Njim so bogovi in Bog, kar je po njih enake vrednosti, plod človeške domišljije, ta pa končno pramaterije, pramaterje vsega kar je in še bo. Francoski revolucionarji, ki so konec osemnajstega stoletja odstavili katoliškega Boga in največjo mestno vlačugo, ki so jo mogli dobiti, postavili na altar, ter ji kadilo začgali, so bili še kavalirji proti njim.

Jasno je kot majniško jutro, da materialistično-socialistično modroslovje ne pozna resnično bivajočega Boga, ampak le boga, ki je izrodek bujne človeške domišljije, ki si ga je vstvarila v strahu pred zagonetnimi naravnimi silami, ki ga bo pa tudi zavrgala, kar hitro prodre v tajnosti narave in njenih sil, kamor se bliža s hitrimi pohodi. Materializem in socializem sta tedaj z verskega stališča popolnoma brezbožna in dosledno brezverska. Se razume, da ne samo z našega katoliškega stališča, ampak s stališča vsake vere v bivanje osebnega Boga, ker tega neprizna ne eden, ne drugi.

Tudi naš socializem je z verskega stališča brezbožen in brezverski, ker prav tako materialističen kot socializem sploh.

Ne moremo navesti vseh mest, kjer "Proletarec" oznanja svojim so-dugom goli materializem in z njim brezboštvo. Le nekaj značilnih naj navedemo, a če berete te mu spoznate glavo in srce. Pod naslovom "Človek v luči moderne vede", piše: "Pojmiti človeka biološko — to je dandanes program (1917. 30. jan. str. 3.) Kaj je hotel člankar s tem povedati, je pojasnil na koncu s France-jevimi besedami: "Pojdite v prirodo in tam boste (sic) ašli uteho za svojo nemiro dušo. Ni bog ustvaril prirode ampak ona je božanstvena". Na drugem mestu izvaja: "Zakon evolucije — razvoja — nam kaže, da se razvijajo vse oblike iz nižjih v višje. In nižje se morajo umikati višjim. Niti milijarder se ne zgraža več, če sliši, da so bili njegovi pradedje opičjega rodu. (1920. 29. aprila str. 7.) Kakor jim je človek plod božanske narave, ne Stvarnika, tako tudi vera v Boga in posmrtno življenje. Proletarec piše: "Spiritualizem in sploh vsa versta, so zgrajena na domišljiji, na ignoranci — nevednosti — ki objema človeštvo skozi tisočletja". (1920. 28. okt. str. 9.) "Drugi svet", piše drugod, ki je sam na sebi zanikanje vsake logike in razumnosti". (1920. 6. maja str. 1.) Zopet drugje pravi, da ko bo bodoči človek, ki bo seveda že tako napreden, da bo brezbožen, gledal nazaj na naše še kolikor toliko verne čase, ga bo sram. "Ko bo bodoči človek zrlna ostanka naše današnje "prosvitljene" dobe ... ne samo bo pomiloval "civiliziranega" človeka iz dvajsetega stoletja, temveč ga bo prav poštene sram, da je potomec takih prednikov. Sram ga bo". (1920. 5. avg. str. 4.) Pomislite sram ga bo svojih vernih prednikov dvajsetega stoletja, ne bo ga pa sram niti milijarder ne, da je potomec opičjega rodu. Takih po materializmu duhatečih — naj bo — cvetek, bi vam iz Proletarca še vse polno lahko natrgali, a za enkrat naj zadostujejo te, da ne bo v vaših stanovanjih preveč opičjega smradu. Saj že iz njih lahko spoznate, da je naš socializem ravno tako materialističen kot splošni, tedaj isto tako brezbožen in brezverski, kot oni. In to je kar smo hoteli dokazati.

A mi smo trdili več. Tudi naš socializem ni samo brezverski, ampak tudi protiverski. On ne le nima Boga in vere v srcu, temveč ju ima globoko v želodcu.

(Dalje prihodnjic.)

Orlovska zveza v Ljubljani je imenovala Rev. Kazimira Zakrajšek za svojega častnega člana in mu po Mr. Antonu Grdinu, zastopniku amerikanskih Slovencev na orlovske taboru v Mariboru, poslala diplomo, katere sliko vidite tukaj.

AVSTRIJA ŠTEVILKA 2.

Avstrija je šla. Imamo pa že drugo Avstrijo — Anglijo. Prav kar je počenjala zaslepjena Avstrija, ravno tako počenja sedaj nesramna Anglija. Kakor je imela med vojsko vodilno ulogo in si je pridobil simpatije velikega dela sveta, tako si je do danes, tekom slabih dveh let, odtujila ves svet. Morda nima prijatelja, vsaj odkritega ne, nikjer na svetu. Kakor je Bismark zapeljal Nemčijo v nasprotje z vsemi narodi, cesar konec je bil sedanji poraz, tako dela z Anglijo sedanji autokrat Lloyd George. Pa je ta priznjeni mož še ponosen na to in si domišlja, kako velik državnik je. Pozablja pa, da so pri vladanju gotova pravila, katerih ne sme prestopiti tudi največji državnik, pa če ima še močnejšo vojaško silo za seboj. To, kar počenja Anglija na Irskem, presega vse meje in je gotovo naravnostni udarec v obraz vseki pravčnosti, vsakemu človekoljubiju in je korak nazaj v barbarstvo.

To kar Anglija počenja kot voditeljica Evropske politike, odkar je preseplila amerikansko ljudstvo, da je obsodilo Wilsonovo politiko, ki je bila edina zavira angleške arogance in nesramnosti, je naravnost ostudno. Da smo izgubili Reko in Primorje, se je zgodilo samo radi tega, ker je Anglija hotela udariti po Wilsonu, ki je branil jugoslovanske pravice. Sedaj je prišla delitev Rusije na vrsto. Wilson se je izrazil, da se ne sme Rusije deliti in izdal tozadevno noto. Sedaj je Anglija doseglia, da se je potrdila neodvisnost dveh držav, ki sta pravzaprav Rusija, Estonije in Latvije. Litva pride na vrsto. To pa samo radi tega, da se bo Rusija pahnila od zapadnega morja in da se bo po teh provincijah vgnezdil angleški kramar s svojim "junkom" in da se slovenski vpliv uniči. Zato je naenkrat zavladalo toliko prijateljstvo med Nemčijo in Anglijo, da bi Lloyd George naraje šel h Kaiserju in pokleknil preden in ga prosil za odpuščanje in ga peljal nazaj v Berlin. In to bo Anglija tudi naredila. Saj tako nesramnemu narodu, kakor je angleški, ni ničesar ponizevalnega. Značaja ali sramu pa tako nima več kakor kaka ciganka.

Zato vsakdo lahko vidi v izidu naših amerikanskih volitev velikansko napako, ki smo jo naredili, kar bomo vsaki dan bolj uvidevali, kajti Harding je odločno za Anglijo in ji bo moral radi politike svoje stranke pustiti popolnoma proste roke. — Zato naprej vsakdo lahko vidi tudi eno — strašanko svetovno vojsko, ki jo bo doživel še ta rod. Nič jih ni izučila svetovna vojska. Nič jim ne odpre oči in nič jih ne more nagniti, da bi postavili pravčnost in ljut.

bezen kot podlago vsega svojega delovanje in vse svoje politike. Rdečkarji upajo, da bo socijalizem ali komunizem ozdravil te strašne rane. Toda pozablajo na Rusijo in slepo verjamejo političnim sleparjem, ki jih slepe pod krinko rdeče zastave prav kakor slepi Lloyd George ali Kaiser. Naj nam kak rdečkar pove, kakšen razloček je med Trotzkyjem ali kakim drugim socijalističkim voditeljem in Lloydom Georgem ali Kaiserjem? Je rdeči voditelj kaj bolj dalekoviden? postavlja svoje delo na podlago pravčnosti? na podlago ljubezni? Ne! Na isto, na kar zida svetovni mir sedaj Lloyd George. Enaki uroki imajo pa vsikdar enake učinke.

Zato, mladina, pripravi se! Predno boš odrastla vojaški dobi te čaka — vojaška uniforma. Tvoje krije že "zamortgage-anu", Lloyd George je že napisal veliko intabulacijo nanjo.

Zastonj je: ena je rešitev vseh teh homatij — nauk preziranega Nazareca. Tega pa svet ne mara. Ergo ...?

Chicago, Ill. — Za našo kegljaško ligo se je v zadnjem času vzbudilo posebno veliko zanimanje, kar pa nič čudnega, če pomislimo, da se boji bližajo svojemu koncu in da bi vsakdo rad dobil prvenstvo.

Vsperi zadnjega tedna so slediči:

Wed., Jan. 26, 1921.

Danica.			
M. Koščak	113	176	148
F. Bicek	183	137	190
A. Rovtar	141	215	148
	437	528	486
C. O. F.			
St. George.			
A. Gregorich	164	17	138
F. Banich	181	179	149
F. Grill	201	139	127
	546	488	414

* * *

Nad vse ga zanimajo ženske no-

ge, ki jih z večjem veseljem ogleduje, kakor Ribničan newyorške "skyscraperje" kadar pride v Ameriko.

* * *

Pred par dnevi pa jo je Peterček le skupil in še prav pošteno. Neko dekle je hotel popeljati na ples, toda imel je nepopisno smolo. Dobil je košarico s tole pripombo: "S tabo nikam, ker nisi fantič od fare!" To ga je neki tako ujezilo, da že celi teden skače, joka in vpije, da pokajo šipe in cuki prestrašeno tulijo v svet ...

Popularnim telegrafom se šteje lahko tisti, ki zamore zadovoljiti ženske z njihovimi obrazi.

* * *

AMERICAN STATE BANK

Mi pošiljam denar

na vse kraje

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINIA.
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

Novice iz Jugoslavije.

Preprečen požar na Brezovici.—Mlekar Jakob Pavlovič in njegova žena Marija sta 2. januarja ob 11. uri ponoči zapustila stanovanje, ko sta se prepričala, da otroci: petletni Oskar, štiriletne Milan in 11 mesecev stari Ljubomir že spijo. Odšla sta na svatbo sorodnika. Pavlovičeva stanujeta v prvem nadstropju hiše kovaškega mojstra Pervarja na Brezovici. Ko je šel Pervar 3. januarja ob pol 1. uri iz svoje spalnice v kuhinjo po vodo, mu je zasmrdeko po goreči obleki. Ker se je iz Pavlovičevega stanovanja kadilo, ga je Pervar s silo odprl. S pomočjo nekaterih brezovških gasilcev so rešili Oskarja in Milana; le z veliko težavo so odnesli iz postelje Ljubomira, ki je bil že mrtev. Požar je povzročil Pavlovičetu do 10.000 K škode, zgorelo mu je tudi 3600 K v gotovini. Pervar pa je povzročil požar škode 2280 K. Požar bi se bil razširil, če bi ga ne bil Pervar pravočasno zapazil in če bi ne bili gasilci tako požrtvovalno nastopili.

Za zgradbo univerze v Belgradu je deponirana vsota 20 milijonov dinarjev. Poleg tega je dobila univerza še 100.000 dolarjev za zgradbo univerze od Carnegievega instituta. S tem je dana možnost, da se čimprej prične graditi vseučilišče. Univerza bo obstojala iz 14 poslopij: rektorat, pravna, filozofska fakulteta, geografski institut, fizikalni in kemični institut, tehnična fakulteta itd. Čuti se potreba, da se čimprej dovrši delo za regulacijo terena. Ker je dosedaj kupljenega

za zgradbo univerze premalo prostora, bo morala država odkupiti še nekaj zasebnih parcel.

Na belgrajskem vseučilišču je vpihanih 7030 slušateljev, in sicer na filozofski fakulteti 1470, na pravni 3455, na tehnički 1710, na medicinski 250, na teološki 10 in agronomiji posluša 95 slušateljev.

Žalostna smrt.—Na mariborskem koroškem kolodvoru se je zgodila dne 29. t. m. smrtna nesreča. Bolni železnični ključavnica Anton Bauman je nameraval oditi preko železniškega tira po najbližji poti k zdravniku. Nesrečen ni slišal svetilnega življa bližajoče se ljubljanske lokomotive, ki ga je podrla in prerezala na dvoje. Mož je bil star približno 45 let in zapašča ženo in 5 otrok.

Smrtna nesreča pri kopanju otroka.—Ljubljanka gospa Marija Ahčan je kopala s svojo 16letno služkinjo Žofijo Drnovšek v parni kopeli s senenim drobom svojo petletno hčerko Heleno. Ahčanova je zavila otroka v rjuhu tako, da se je para poparjenega sena iz škafa kadila pod otroka in ga tako močno opekelo po životu, da je otrok drugo jutro umrl.

Mladi ponarejalec petdinarskih bankovcev je bil zasačen v Ljubljani. Papir je vzel iz šolskih zvezkov. Rabil je za to 14 dni: vsak dan je "delal" eno uro. Fant je falzificiral petdinarski bankovec v otročji razposajenosti in se je izkazal za prav

dobrega risarja.

Požar na Brdu.—Posestniku Lovrencu Beliču na Brdu št. 31 je v preteklem letu je znašal 70 milijonov dinarjev. Pred vojno je bil Izakovič živinski mešeter v Budimpešti in imel zveze s srbskimi trgovci. Začasna okupacija se je preselil v Belgrad in hitro obogatelj. Po vrnitvi srbske oblasti je postal v Belgradu in si kmalu zagotovil milost na pristojnih mestih. postal je jugoslovaški izvozničar in milijoni se mu kar vsplojelo v škrinjo. Domače jugoslovensko ljudstvo pa beži v Ameriko za trdim zaslužkom.

Železničarska smrt.—V Zagrebu je 2. t. m. prišel pod vlak zakretničar na južnem kolodvoru Ivan Pongrac. Pongrac je vršil službo, ko se je nenadoma znašel pred vlakom, ki so ga sestavliali. V zadnjem hipu se je hotel zgrabiti za odbijače. Toda roka se mu je izmaknila in padel je na progo. Vlak mu je odrejal levo nogo in mu zdobil prsniki. Mrtvega so odnesli na prosekturno.

Nesreča.—Ribnikar Manca, dñarica iz Križev pri Tržiču, je šla na obisk k neki prijateljici na Cegelnici pri Rudniku pod Ljubljano. Zvečer se je tam lepo vlegla na dobro zakurjeno peč in zaspala. V tem, ko je trdn spala, se je po levi strani života tako močno opekelo, da je moraliti iskat zdravniške pomoči v bolniču. — Smrkolj Valentín, košar iz Ortije, je delal doma koše. Pri obrezovanju viter mu je spodeltel nož, se zaril naravnost v trebuh in ga težko poškodoval. — Helena Capuderž zasebnica na Viru pri Domžalah, je stopila iz veže na prag, pri tem pa ji je spodrsnilo, da je padla in se pri padcu pobila po levih strani reber.

Najbogatejši človek v Belgradu je tačas Adolf Izakovič, žid in izvozničar. Njegov denarni obrat v preteklem letu je znašal 70 milijonov dinarjev. Pred vojno je bil Izakovič živinski mešeter v Budimpešti in imel zveze s srbskimi trgovci. Začasna okupacija se je preselil v Belgrad in hitro obogatelj. Po vrnitvi srbske oblasti je postal v Belgradu in si kmalu zagotovil milost na pristojnih mestih. postal je jugoslovaški izvozničar in milijoni se mu kar vsplojelo v škrinjo. Domače jugoslovensko ljudstvo pa beži v Ameriko za trdim zaslužkom.

Umrl je v Vojaškem domu v Roški Slatini dne 5. t. m. invalid Mih. Demšar, doma iz Zaprevalj pri Javorjah nad Škofjo Loko. R. I. P.!

Umrl je v Rožičkem vruhu obče spoštovani gospodar Simon Herman.

DR. OHLEND'FOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU,
UJEDANJU,
ŽELODČNIM BOLEZNIM
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

SLOVENSKI TRGOVCI, OGLETAJTE SVOJA PODJETJA V LISTU "EDINOST".

ODHOD PARNIKOV.

NEW YORK—TRST

- 18. jan. Pannonia
- 26. jan. Belvedere
- 29. jan. Argentina
- 1. februar. Italia
- 9. februar. President Wilson
- 15. februar. San Giusto
- 16. marca. Columbia
- 19. marca. Argentina
- 26. marca. President Wilson
- 2. aprila. Belvedere

NEW YORK—HAVRE

- 18. jan. La Touraine
- 20. jan. La France
- 29. jan. La Savoie
- 5. februar. La Lorraine
- 15. februar. Chicago
- 16. februar. Leopoldina
- 17. februar. La France
- 26. februar. La Savoie
- 8. marca. Aochambeau
- 15. marca. La Nouraine
- 17. marca. La France
- 19. marca. Chicago
- 26. marca. La Savoie
- 4. aprila. La Lorraine
- 12. aprila. Rochambeau

NEW YORK—CHERBURG, Francija

- 20. jan. Imperator
- 22. jan. Saxonia
- 3. februar. Aquitania
- 8. februar. Albania
- 17. februar. Imperator
- 26. februar. Aquitania
- 1. marca. Saxonia
- 15. marca. Albania
- 22. marca. Aquitania
- 7. aprila. Mauretanian

Za cene in druge podrobnosti se obrnite na:

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK,
70 Ninth Ave. -- New York City.

NORMALNE CENE!

MI SMO ZNIŽALI CENE!

TA RAZPRODAJA OBNAVLJA NORMALNO MOČ DOLARJA V KUPČEVANJU.

KUPITE SVOJE POTREBŠCINE SE DAJ IN PRIHRANITE SI DENAR.

NAJVEČJA RAZPRODAJA IZZA M NOGIH LET!

Razprodaja čevljev.

Moški čevlji za na delo, prejšna cena \$4.00. \$2.45
Sedaj jih dobite za:

Fini čevlji za odraslene fante so stali prej \$3.00. Sedaj stanejo le: \$1.95

Moški praznični čevlji iz najfinjejšega usnja, so stali prej \$6.00. Sedanja cena je samo: \$3.85

Dobri usnjeni čevljčki za otroke, ki smo jih prej prodajali po \$1.98. Sedaj jih prodajamo po: 98c

Zenski praznični čevlji, prejšna cena \$5.00. \$1.95
Sedaj jih dobite za:

Cevlje za dekleta na gume, velikost 12-2. Prejšna cena \$3.50. Sedaj stanejo samo: \$2.23

Zenski fini "Oxford" čevlji, ki so stali prej \$5.00. Sedaj jih dobite za: \$2.98

Zenski udobni copati "Slippers", prejšna cena \$1.98. Sedaj jih dobite za: 98c

Razprodaja raznih oblačil in raznega blaga.

Nogavice za ženske pletene iz najboljšega blaga, vredne 49c. Sedaj jih prodajamo po: 23c

Posebne vrste jopiči "Sweaters" za dečke in dekle, bomo sedaj prodajali dokler zaloga ne poide po: \$2.49

Zenske nogavice boljše vrste iz volne pletene, velikost 9-10½, vredne 79c. Sedaj jih prodajamo po: 49c

Moške hlače za na delo iz najboljšega in trpežnega blaga v vseh velikostih, so vredne najmanj \$4.00-\$5.00. Sedanja cena je samo: \$1.95

Zenska kotnenasta spodnja krila, ki smo jih prodajali po \$1.49. Sedanja cena: 69c

Najboljše praznične moške srajce, v vseh velikostih, smo prodajali po \$3.00, a sedaj po: \$1.39

Nogavice za otroke, črne barve iz dobre kvalitete, velikost 5-9½. Vredne 29c. Sedaj cena: 15c

Močno kotnenasto blago, za razna spodnja oblačila prodajamo sedaj po posebno nizki ceni. Yard: 12½c

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujejo najkrasnejše ženitovanske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček

FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

Vaša zadnja ura!

ROJAKAM širom Amerike naznanjava, da sedaj prihajajo zadnji dnevi za vse one ki žele dobiti svoje sorodnike, prijatelje in svojce k sebi v Ameriko. V kratkem bo stopil v veljavno novi zakon, kateri bo zagradil dostop tujcev v Ameriko.

ZATO KDOR ima svoje ljudi v Stari domovini in bi jih rad dobil k sebi v Ameriko, naj se nemudoma obrne na naju doli podpisana, da Vam preskrbimo potrebne listine, s katerimi bodo Vaši sorodniki mogli v Ameriko.

POMNITE pa tudi, da Vam bomo midva naredila take listine ne najceneje izmed vseh.

Zato obrnite se na nas in prihranite si svoj denar! Pisma naslavljajte vedno na:

JERIĆ & ŽELEZNİKAR,

(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.,

CHICAGO, ILL.

PAVLE ZGAGA

Gud mornin gaspud mister editor. No tek zdej sem pa jest spet tlaela. Mal sem se predovg zamudu in sem za ana numara ven izostov. Vejo pa mi nej nekar takega ne zamerja k naj blu dergač. "Bizmus befar pležer" prav amerikejnar, jest pa glich taku. Vejo pa se mi to fajn vidi k sem tu naredu ker sem saj zvajdu, kde sa oni taku cvernal, ke me najblu ob cajti, da so jim kar tisti živci paskakval kukr jim mi amerikajnarji pravma nerfi. No, pa nej se le patažje ker je tu taku balezen vseh mistrov editorjev. Sej mi je un dan še muj brat Petri djau in se je prtožu, de je včasih taku nerfiz, de mu kar srce skače, pasebnu prav de je nerfiz, kadar ga oni mal pad nusam paše-

getaja. Vejo se mi rajs kar fajn vidi, de me naj blu tak dovg cajta, ker sem zvajdu de je blu tud nim hedu, de sa strašansk žval. Vejo, tu se mi je pa taku dobru zdajlu, da sm se kar vabljenu. Šur kaku b se pa ne? Sej jest Pavle Zgaga imam tudi še en kos tiste stvarce tam dol v prsih k zmirej skače, ki ji pajnski pravje srce. Vejo za tista stvarca je pa sem pa ke kakšenkrat dobru mal tiste žavbce, ki ji pa damace elbezen pravma. Zato vejo Mister gaspud k sem pa šlišu vad nih, da me tako pagrejeje in de taku jamraje, ke me naj blu, sem pa djau zdej morem pa prec jet k nim inu jih petroštat.

No, tek jim pa vošim anu dobru jutru, al kukr v Ribenci pravje: gud mornin! Havrju? Havdjdu? Vejo, saj vajni, kaj bi me radi vprashal. Oni sa ferbčni kukr ste vist narobe Idje, k jim editorji pravma al kukr sma jih dama lepu pa krajnsk redahter klical, vejo tu ste tist Idje, ki s peresam ldi kolete pa pad nusam žegeckate keder se vam keter kej mal zamer. Vejo scer sem že večkat sklenu, de s takim Idmi, kukr sa editorji, ne bom več imu nobenga bizmusa, de je naj bel zdrav, če je človek stu majl vadnih preč. Pa nej bo, sem djau, jest pa se zdej nkogra več ne bajim, k mam kar tri alajce, al kukr pa slavensk pravma zavjezne. Vejo, rajs de vani ldi oberajo in če se na kega spravje, ga da kasti aglodajo, pa kar s peresam, k be vsaj kak nošč vzel. Pa, naka, kar Peru v roke! Sej sem un dan vidu mujga brata Petra v Najork k ana kust vabiru. Pa sm ga vprašau kaj pa maš tam. Je pa djau: "Al ne vidiš? Al si slajp? Kust imam?" "Kust? Saj rajs?" "Viš", je djau, "tu je ta zadna kašica vad tistga — pa mi je ime pavajdu kdo — k sem ga že da ka-

sti vabru". — Vejo kejne oni b me rad vprešal, kej sm biu un bart, de me naj blu sem. Vejo tu ja pa strašanska skrivnost mujga srca. Pa nej uganeja, kej sem biu, če sa taku kunštini, sej pravje, da sa vani nejbol kunšten človek med krajinci Vamerik. Aha ne uganeja. Vidjo, da tud oni vsega ne vejo! Vejo jim bom pa zaupu. Pa buh obvar! de b oni tu komu povajdali pa me izdal. Tu je še sikret. Vejo prav na uhu jem pavajm: Pri Petre sem biu v Najork. Vejo Petri se ženi! Jaja, kaj se smejeja. Kaj se ne smaj. Sej je fejst kerle inu luštn fant? Rejs, de ima nus mal preveč nagor vabrenjen in de nuca marela samu zatu, de mu dež v nus ne gre. Ja pa je vseglih tak lušten fant, de ga mu nej para. Šel belj je luštn, kukr sem jest. Vejo me je pa paklicu v Najork, de b mu pamagu najdet kaka nevajsta. Vejo rajvež je hedu nesrečen v elbezni. Zdej je djav za letašni predpust, k se sami ta lajpi ženja, ker je kratek, b se pa jest tud rad. Vejo sem mu šu pa pamagat, ker vejo dandons ne gre kar taku ženit se. Je trajba ali hedu kunštn bet al pa hedu bogat. Ker pa Peter nej ne kunšten taku kukr sm jest, pa tud ne bagat, je pa pomuč nucu. Sem pa šu. Vejo se je zaledu v Francka ker misli spet maza čenčet. In taku sm biu za meštarja. Vejo k sem pa biu tam v Najork je pa še mijane tak lušt prjeu, da be tud jest ta pečlarski stan pustu, pa b se paisku kaka bulša pavlica. Vejo sem pa rajs začiu mal tuhlat in premišlevat, kaku b kej narjedu. Vejo kak pozišn be najprej mogu paiskat, ker kar taku na roka pravje, de se nej varnu žanit. Pa bi me tud vsaka ne marala. Pa sem šu še k Tarbovčem papanu, k se na sočne rože zastopja, de b mi oni kej svetval. Vejo na pepevn-

co bi nič kej rad ne vidu de b mi kdu kak ploh prolajku a postle, če b jest povsod skuz padu. Taku vidje gaspdu editor sem bel bizi zdej in nej mi nkdar ne zmerje, če sem bel kratek dons.

Vidjo, mister gaspod, nej mi še oni kaj svejtajo, kaku bi jest narjedu. Vejo imam ana zbrana, na kater sem že jest suje oči zgubu, samu tu ne vajm če jih je tud vana na mjanji. Vejo taku je lajpa, da je le kej. Mal je puklasta, pa ima taku lajp nus, da nkol tejga. Tud mal švedrasta je, pa tu neč ne stri, me saj ujejdat ne bo mogla, kukr znajo naše ženske. Pa na an oku tudi nič ne vidi. Tu je pa glich kukr nalašč za me, k rad kakšna pagruntam, de ne bo prav vsega vidla. Tud Tarbovču papa sa djal de mi jo svejtaje in de b bla kukr nalašč za me. Kaj pa vani pravje?

Taku gasptid mister, sem jim dons pršu samu tolk dat vejdet, de jih ne bo božji žlak zadu, če bi oni rajs aanga lepga dne dabil kak pavabil na vohcet, da se Vaš Pavle ženi, pa bi vi neč o tem ne vajdli. Vejo pa naj nekar tega nkumer ne povejo ker tu sm samu jem zaupu. Šur! Vejo, če bi tu muj brat Peter zvezdu, prec bi se od same jeze ne oženu. Jast mu pa kar prov iz srca prvošim Francka, kje moja prijatelca in vem de je galant ženska, in imam veliku spašvajne da nje in mislim, de bi biu tu prov fest par. Vejo pa ona je tud petična in bi blu prov lepu če bi njen bagastvu pršu v Zagatava familje. Tako bi tud jest še kej jerbu kdej, ker drgač ne boma nekol neč imejli.

Tek tu je vse za dons! Če bojo pa slišal, de sa me spriznice gaspud dol vergli, nej pa boja prapravljen de boja imel kmal gud tajm, ker jeh ne bom pazabu na tohacet pavabit. So long, bos!

Vaš Pavle.

ISKRICE.

Bodi previden, to je najboljše geslo za vsakega, pri vsaki poizkušnji.

* * *

Nesreča in nadlega ste sestri, ki nas čestokrat obiščete brez vsakega prednaznanila.

* * *

Zenitovanje je večkrat samo zastor žalostne zakonske mizerije.

* * *

Resnica je vedno dobrodošla o-nemu, ki jo išče samo to je žalostno, da jo človek tedaj le malo kdaj sreča.

* * *

Če bi imel ti več denarja kot ga imaš, bi imel tudi več prijateljev, kakor jih imaš.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Kašelj, prehlad, hričavost,

so v tem času splošne bolezni v le-tu. Skušajte se jih iznebiti. Hitro ozdravljenje lahko prepreči resne posledice.

Severa's Cough Balsam

(prej Severov pljučni balzam) je bil uporabljen skozi štrideset let z izvrstnim uspehom za zdravljenje hričavosti, ranjenega grla, prehla-dja, pokraševanja in kašja, ki pri-haja iz sapnika. Prijeten zavitek. Odrastili, otroci in celo do ješčki ga lahko vzamejo. Na prodaj po le-karnah. Cena 25c in 50c.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

JANUAR 1921 31 DNI

EMIL KISS,
BANKIR

133 Second Ave.,

New York, N. Y.

S svojo petindvajset letno skušnjo stavim na razpolago moj bančni urad vsem Jugoslovanom za vseh vrst posle kot:

POŠILJANJE DENARJA

v vse kraje Jugoslavije po najnižji ceni, bodisi v kronah, dinarih ali dolarijih.

PRODAJAM VOZNE LISTKE
za vse črte po vstanovljeni ceni.

PREJEMAM DENAR NA ULOGE
in plačam 4% obresti.

Ako želite dobiti svojce v Ameriko, obrnite se na našo banko, katera vam da vsa patrebra pojasnila in ugodnosti, kako jih zamorete dobiti.

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

veliko storii za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za kato-iški tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zaslubi, da kupujete pri njem on imo VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubeznjiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave.

CLEVELAND, OHIO.

Dr. Richterjev Močan družinski liniment

Pain-Expeller upo-rablja že več kot petdeset let v skoraj vsaki deželi na svetu.

Za revmatične bolečine, nevralgijo, ohromelost, izpahke, prenapetje mišic, za hitro oponoč zgodnjim prehladom je ta stari zanesljivi družinski priatelj neprecenljive vrednosti.

Vsek lekarnar pro-daja Pain-Expeller. Bodite gotovi, da vam ponudijo prist-nega z varnostno znamko "Sidro." Za-vrnite vse drugo kot nadomestek in po-naredbo.

F. AD. RICHTER & CO.,
3rd Ave. & 35th St.,
Brooklyn, New York

Pripravite se za neodvisnost

Varna banka, kamor na-lagate svoj denar.

Začnite se sedaj pripravljati na denarno ne-odvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni od-delek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe priložnosti in vspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in posta-li boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse ban-čne zmožnosti. Bančna moč nad dvanaest milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ko ne morejo priti med de-veto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob pondelkih in sobotah do pol devetih zvečer.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

1849 West 22nd STREET

CHICAGO, ILL.

Pri naročilih naslavljajte pisma na:

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

Joliet, Ill. — Cenjena Mrs. Ivan.ka S.: — "Edinost" je dne 18. t. m. objavila članek izpod Vašega pereša, v katerem napadate jolijetske ameriške Slovenke.

Kdorkoli nas dobro pozna, ve, da ni vse tako, kakor Vi pišete in da naša dekleta še daleč niso taka, kakor jih Vi slikate.

Obenem Vas pozivljam, Mrs. S., povejte odkrito, koliko ameriških deklet ste Vi naučila kuhati, šivati, prati i. t. d. Prepričane smo, da nikoli nobene.

Nadalje Vas prosimo, da nam navedete imena vseh tistih ameriških Slovenk v Jolietu, ki ste bila Vi za pričo pri sodniji, ko so se razporočile, pa naj bodo že iz te ali one stranke.

Ker nam očitate, da ne znamo knof prišiti, moram povedati, da znamo večina deklet vso svojo obleko same narediti, kolikor je rabimo. Poleg tega tudi lahko trdim, da se nobena ne ustraši vzeti v roke vsekoga dela, bodisi hišnega ali pa kakovnega koli. Natanko pa ne bom opisovala, kaj znamo vse delati, ker nočem, da bi kdo misil, kako se me Amerikanke hočemo hvaliti. Saj je vsakemu dobro znan pregovor, ki pravi: Dobro blago se samo hvali.

Istotako napadate tudi starše, kakor da nas ne bi učili vseh potrebnih del pri hiši. S tem ste samo pokazala, da sama nimate otrok, da bi jih učila, ne starokranjskih, ne ameriških ter sploh nimate pojma o vzgoji otrok.

No, kaj pa device? Po našem prepičanju tudi ne delajo nobenemu nečasti. To je prvi slučaj, da smo napadene, vendor se ne ustrašimo, kajti še angleški pregovor pravi: It's no disgrace to be an old maid. Tudi smo še vse premlade, da bi se nam smelo reči "old maids", če smo prav device.

Ker ste nam Vi toliko lepega po-

kolerabo in enim paradižnikom. Ko se vse zarumeni, prideni žlico moke, soli, celega popra, muškata in ena kosce zrezan krompir ter prilij 2 litra gorke vode. To juho kuhaj 1 uro. Medtem kuhaj posebej v slani vodi $\frac{1}{4}$ litra oluščenega graha, v kozu pa prazi v masti (za 1 žlico) 3 žlice pšeničnega ali riževega zdroba. Nato precedi k zdrobi opisano juho, ki naj vre še $\frac{3}{4}$ ure. Pridaj še kuhan grah in juha je gotova.

6. **Guljaževa juha.** Pristavi vodo (1 liter) z vso zelenjavjo, kakor pri goveji juhi, in pusti nekoliko časa vreti. Medtem olupi in zreži na rezance 2 precej debela krompirja, zreži ju na drobne kocke, deni v kozo za 1 žlico masti, 1 drobno na listke narezano čebulo, ščep sladke paprike in ščep pekoče. Ko se čebula zarumeni, pridaj nekoliko drobno zrezanega zelenega peteršilja in pripravljeni krompir. To duši med večkratnim mešanjem (10 minut), osoli in posui ščep moke, počasi prilij zelenjavino juho, ki jo seveda precedi. Ko je krompir mehak, prilij vso vodo, in ko prevre, je juha gotova. Ako hočeš, prideni še ščep kimeljna. (Za 6 oseb.)

7. **Krompirjeva juha s stročjim fižolom.** Obreži, operi in zreži za eno pest stročjega fižola, deni ga v lonec in mu pridaj 2 do 3 olupljene in na kocke narezane krompirje, prilij $1\frac{1}{2}$ litra vode, osoli in kuhan do mehkega. Nato napravi prežganje iz ene žlice masti in 1 žlice moke; ko se nekoliko zarumeni, pridaj drobno zrezanega zelenega peteršilja in drobnjaka, nato razredči prežganje s par žlicami mrzle vode in prilij fižolu in krompirju. Ko še nekaj minut vre, prilij žlico kisa. (Za 6 oseb.)

8. **Krompirjeva juha, pretlačena.** Kuhan v 2 litrib vode 3 debele, na kosce narezane krompirje, ki jih osoli; ko je krompir kuhan, mu pridaj prežganje iz masla in moke (vsakega za 2 žlice), h kateremu pridaj, ko je že skoro rumeno, nekoliko drobne zrezane čebule, strok česna in zelenega peteršilja;; nato prilij par žlic vode, da se prežganje razpusti, prideni ga h krompirju in še vejico majarona, lovorjev list in če imaš kaj pretlačenih paradižnikov. Ko vse prevre, juho s krompirjem vred pretlači skozi penovko, deni jo nazaj v lonec in pridaj za 1 žlico kiske smetane in kisa. Ko prevre, jo daj v skledo na opečene kruhove rezance, ali pa jo zlij na kuhane široke rezance ali makarone. (Za 6 oseb.)

5. **Ribja juha z zdrobom in grhom.** Celo ribjo glavo dusi z narezanim korenjem, čebulo, peteršiljem,

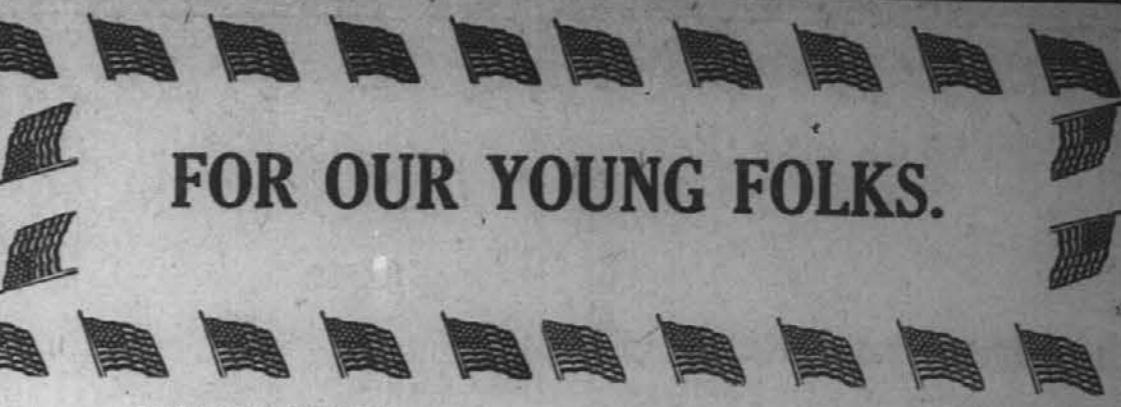
Marica.

KUHINJA.

4. **Peteršiljevka.** Pristavi v lonec 1 do 2 litra vode, korenino peteršilja, eno šalotko, košček kolerabe, pora, kak štorček od karfijole, zelja ali ohrovta in en olupljen zrežan krompir. Kuhan eno uro in s to juho zaliavaj postne juhe, lahko pridaš tudi magija ali kocke.

5. **Ribja juha z zdrobom in grhom.** Celo ribjo glavo dusi z narezanim korenjem, čebulo, peteršiljem,

HAPPINESS.

FOR OUR YOUNG FOLKS.

GOLDEN SANDS.

In the summer, in the south of France, little children and the infirm poor, incapable of hard labor, in order to earn a little bread, occupy themselves in collecting from the beds of half-dried rivers golden sands which are carried by the water in its course and glisten in the sun.

What these poor and little ones do with the golden sands which God has scattered in these unknown rivers, let us attempt, with these little counsels which God has scattered everywhere to sparkle, and glisten, and comfort for an instant, then to disappear, leaving to the soul the regret of not having gathered them.

Who has not sometimes felt the strength of some sweet and simple lesson which thrilled him, and revealed to him suddenly a world of peace, of devotion, and of joy?

It was a word read in a book, a remark heard by accident in conversation, but which for us had a particular meaning, and left us with an unknown strength. It was a smile surprised on the lips of one whom we loved, and yet knew to be suffering, which told us of the joy of resignation. It was the frank look of an innocent child which revealed to us all the sweetness and gentleness of simplicity.

Oh! if we knew how to gather and fix in our souls these lessons which gleam for an instant like a luminous ray, how useful they would be to us in days of discouragement and sorrow!

What wise counsels we would find in them for our conduct!

What consolation for our aching hearts!

What ingenious means of doing good!

It is this simple work of collecting a little everywhere, from nature, from books, from souls particularly, that one of your brothers proposes to do for you, dear friends.

And as these little souls of gold which are singly gathered from the bed of the stream bring, when collected, a little comfort to homes of the poor, so he wishes to bring a little joy to your heart and a little peace to your souls.

position in the order of Providence—just as through the atmosphere which surrounds the body is diffused the light gladdens and nourishes.

The atmosphere of the soul is full of joys, as heaven is full of stars.

The stars of the soul are called duties. Wherever there is a duty there also may a joy be found.

To accomplish a duty is to diffuse a joy; and as every moment of life holds a duty, it depends upon us to surround ourselves with unceasing joys.

How beautiful, then, is life, with its uninterrupted duties, its uninterrupted joys, and after a series of days, more or less extended, heaven forever!

When I study life in detail, I see that each moment brings—

A little work to do.

A little occasion of manifesting affection and kindness.

A little occasion of being devoted.

A little patience and forbearance to practise.

A little occasion for a short prayer.

A little struggle to sustain.

All these are duties imposed by God; and each time I perform them, with the intention, more or less general, of submitting to the will of God, I feel a glow of happiness, and life becomes an uninterrupted series of new joys.

A LIVELY TIME.

The other day a young woman teacher took eight of her pupils through the museum of natural history. "Well, my boy, where did you go with your teacher this afternoon?" asked the mother of one of them on his return. With joyous promptness, he answered, "She took us to a dead circus".

While the plenipotentiaries of the different countries are setting the world right, the reds at home can play.

If we only had the energy to keep after a thing long enough, we would overtake it.

"Bolshevism" may mean the rule of the people, but in the U. S. we prefer to keep the word "Democracy".

We have always been taught to look upon the red flag as a danger signal.

No people ever were civilized, and no nation ever lost its civilization in a day.

PRIMEREN OKRASEK VSAKE KRSCANSKE HIŠE

SO KIPI PRESV. SRCA JEZUSOVEGA, MATERE BOŽJE, SV. ANTONIA, SV. JOŽEFA, I. T. D., KI JIH IMA V ZALOGI KNJIGARNA O. O. FRANCISCIKANOV V CHICAGI, ILL.

Štev. 1.

Štev. 2.

Štev. 3.

Štev. 4.

Štev. 5.

Štev. 6.

Rožni venci z zlatim križcem stanejo po \$1.00.

Rožni venci na zlati verižici stanejo \$1.50.

Velikost slik in cene: Kip 12 inčev visok stane: \$2.50. — 16—17 inčev \$4.00. — 21 inčev \$5.00. — 24 inčev \$6.50.
Ko naročate te kipe, ne pozabite navesti štev. kipa in pa velikost ki jo želite.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Palje.)

Delnice padejo zopet za 10 proc. in jaz čakam zopet. Kaj nič več? Bomo videli. Čez par dni razglasim, da je odvetnik gospoda Klepša umeknil tožbo brezpogojno; zakaj, to morata pač vedeti gospod Klepš in njegov odvetnik. Kurzi so padli zopet za 10 proc. No, kaj, gospoda? Ali nisem izpeljal imenitno?"

"Imenitno", je prikimal gospod Klepš; "in poštenega dela čaka poštenu plačilo".

"In kakšno razburjenje na borzi, gospod Klepš. Prav, da ste izginili za nekaj časa s pozorišča. Delnici bi Vas bili pretepli. Goljuf in slepar so bili najmilejši priimki, ki so Vam jih dajali".

"Da, in kaj sem hotel reči?" je puhal Mosterih. "In Vas so slavili kot pogumnega in značajnega poštenjaka. Oh, oh!"

"Sodba sveta, sodba sveta", je kimal vdano Klepš. "Gospod doktor, ker ostanete pri nas pri kosi, ali ne bi hoteli počastiti zdaj moje soproge? Toda ona se ne briha za naše zadeve; zato je se predstavite rajš kot dr. Klajb, K-l-ajb. Razumete?"

Dr. Lajb je odšel samosvestno; Klepš pa je razlagal Mosterihu, koliko delnic da se je že posrečilo vsled nizkega kurza spraviti v zanesljive roke zaveznikov, da ne bo treba tolkanj deliti dobička. "Vtekni pa bo treba mnogo denarja v tvornico, da se razsiri obrat".

"Aha", je kimal Mosterih, "in dividende prav nizke".

"Po mojem mnenju", je dejal Klepš, "naj bi se jih prvo leto ne izplačalo sploh nič. Tako se okrepi podjetje in mi dobimo še več delnic v roke; zakaj siromaki se delnic brez dividend hitro naveličajo. Potlej pa se bo začelo pravo, uspešno delo, ki bo dokazalo, kdo da je imel prav, tisti, ki so prodajali delnice, ali mi, ki smo jih kupovali".

"Da, in kaj sem hotel reči? Na moja naročila se bo vendar v prvi vrsti oziralo v tvornici".

"Gotovo, gospod Mosterih. Roka umiva roko. Ravnatelj Adamič je danes moj gost".

Medtem sta vstopila vsak od svoje strani Adamič in Lajb, in Klepš je predstavljal: "Ravnatelj Adamič — odvetnik dr. Klajb".

"Klajb? Klajb?" je ponavljal Adamič. "Boga zahvalite, da ste Klajb in ne dr. Lajb, ker urednika Lajba bi klofutal jaz. Njegovo početje je razbojništvo".

"Tudi moje mnenje", se je smehljal dr. Lajb in stresel roko ravnatelju, ki se ni dal pomiriti in je za-

bavljala naprej črez lopove.

"Ta falot piše", je dejal "da naše podjetje ni pošteno, da se pritožujejo odjemalci, ko jim komaj sproti izvršujemo naročila in bomo morali najeti zopet novih delavcev. Ali ni to lopovščina?"

"Lopovščina, lopovščina", je komaj premagoval grohot Mosterih.

"Takšen je dandanes svet", je vzdihnil Klepš, "najpoštenejši človek in varen pred zahrtnimi napadi. Toda pomirite se, gospod ravnatelj; to je onemogoč izbruh zavisti naših konkurentov".

"Napadati kristalnočiste značajel!" je dejal dr. Lajb, zadovoljen, da je bil že odvadil svoje lice izpreminjati barvo.

Klepš je obračal pogovor na druge stvari; Mosterih pa je ločil smeh, da je pokal stol pod njim. K sreči je bilo kosilo že pripravljeno.

Pri mizi je predsedovala gospa Klepševa, mlada, okusno oblecena dama prikupljivega vedenja, ki je znala ljubezni poslušati in mirno govoriti, tako da ni povedala sicer nikoli nič posebnega, a tudi nikdar nikjer zadela. Zanimala se je zdaj za Mosterih na desni, zdaj za Lajba na levi strani. Poleg Mosterih je sedela njena svakinja, sestra Klepševa, ki se je držala resneje in važnejše, kakor v strahu, da ji ne bi kdo kratil dolžne časti; poleg Lajba pa živahna gospodična Berta, ki si ni mogla misliti, da ne bi bila poglaviti namen človeškega življenja smeh in zabava; zato je sicer resnokimala govorjenju svojega soseda, ravnatelja Adamiča, ki je razpravljal s Klepšem načrte o preustroju obrata; poslušala pa je dovrstnega v zabavljivega dr. Lajba, ki ga je bilo največ slišati. Dr. Lajb je jedel in govoril hlastno, kakor da bi se bal, da mu kdo prehitro vzame krožnik ali besedo; Mosterih je bil premišljen v jedi in v govorjenju, a ker je vedel, da pospešuje smeh prebavo, je napeljeval razgovor na "Naprednega Kovinarja" in se veselil Adamičevega zavabljanja, Lajbove jeze in Klepševe zadrege.

"Kaj pa boste počeli, milostiva gospa, v tem romantičnem kraju?" je vprašal dr. Lajb gospo, ki se ni zanimala za "Naprednega Kovinarja".

"Dolgočasila se bom, gospod doktor", se je nasmehnila gospa.

"In Vi, gospodična?" se je obrnil Lajb na drugo stran.

"Jaz pa pomagala materi", je dejala Berta.

"Berta!" jo je pokarala teta in gubančila čelo. "Mladi gospod Mosterih je vendar obljudil, da nas kimalu obišče".

"Jaz se nadejam, da ne bo držal obljuhe", je šepetal Berta, da je slišalo vse omizje.

"Grozno!" se je zgrašala teta in gledala po strani hudomušno nečakanjo, ki je zelo zabavala dr. Lajba.

"Jaz govorim, kar mislim", je dejala Berta.

"Misli rajša, kaj govorиш?" jo je zavrnila ona.

"Gospodična Berta", je pohvalil Lajb, "jaz sem popolnoma Vašega mnenja in vnet za žensko volilno pravico v srčnih zadevah. V starih časih so izbirali ženine in neveste starši; dekleta niso imela ne aktivne, ne pasivne volilne pravice. Dandanes je drugač".

"Stari časi so bili dobri časi, gospod doktor", je dejala teta. "Dandanes pa hočejo imeti ženske aktivne volilne pravice, pasivno bodo pa izgubile".

Ženska družba se je poslovila od mize; gospodom pa, razen Klepša, ki ni ne pil, ne kadij, je natočil strežaj močnejšega vina in prinesel finih smotk, da so udobneje reševali socialna vprašanja.

"No, prosim", je razlagal Lajb, "ali nista gospodar in hlapec vzajemno odnosna pojma, ki zahtevata drug drugega? Ni gospodar brez hlapca, ne hlapca brez gospodarja. To razmerje je državotvorni princip. Prvo državo je ustanovila močnejša pasma, ki je podjarmila slabješo, in odtedaj je država ustroj gospo-

dovih in služebnih slojev in državniška modrost ima težiti za tem, da se zagotovi in olajša enim gospodovanje, drugim služenje".

"Kaj pa, če hočejo pač eni gospodovati, drugi pa ne služiti?" je vprašal Adamič.

"Potem nastane boj, dokler se ne ustanovi zopet prejšnje razmerje ali pa tudi novo, da pridejo nove plasti na vrh. To podjavljvanje ali ustanavljanje držav se je vršilo stoletja in stoletja s sirovo silo. Najsilovitejsa pasma je zmagalna in iz njenih najbojevitescih zastopnikov se je rodilo plemstvo, grofi, knezi, vladarji, ki so pobrali podložnikom orožje, jim vzeli pogum in samovrest in jih ukrotili, kakor je ukrotil človek premnoge koristne živali. Potem so nastale v državah stalne razmere, kjer so eni mirno gospodovali, drugi mirno služili, kar se je zdelo koristno na obe strani in takoreč naravno in zakonito. — Toda gospoda Mosterih ne zanima ta zabava?"

"Pač, pač. Naravno in zakonito", je ponavljal Mosterih, ki se je najbolje izpočil, kadar mu je kdo pripovedoval, kar ga ni zanimalo.

(Dalje prihodnjic.)

SMEHLJAJ.

Smehljaj je zabela živiljenja. Potreben nam je, da preženemo z njim otočnost naših dni. En sam namen je včasih vreden milijon dolarjev in med najboljšimi gesli, ki nam jih je zapustil Elbert Hubbard, je največ vredno tisto, ki se glasi: "Smej se! Smej se! Smej se!" Toda smejeti se zamorememo letedaj, ako nam želodčne nerdenosti ne izpodkopujejo našega humorja in to je ravno vzrok, zakaj rabimo Trinerjevo, grenko vino, resnično zdravilo, ki popolnoma očisti želodec in ga ohrani čistega. Pomaga prebavljati, pospešuje tek in napravi, da celo telo normalno deluje. Vaš zdravnik in družist ima vsa Trinerjeva v zalogi. Sedaj ko smo v tistem času, ko se prav lahko dobivnetje v grlu, Vas opozarjam, na Trinerjev Antiputrin, najbolj uspešno grgljalo, ako je pravilno z vodo zmešano (na en del Trinerjevega Antiputrina morajo priti štirje delne vode) in Vam bo hitro pomagalo. — Joseph Triner Company, 1333-45 S. Ashland Ave., Chicago, Illinois.

SLOVENCEM V CLEVELANDU, OHIO!

Slovencem v Clevelandu in tamšnji okolici naznamo da ima v zalogi letosne "Mohorjeve knjige" za leto 1921, naš zastopnik

Frank Suhadolnik,
6107 St. Clair Ave., Cleveland, O.
On ima tudi v zalogi vse knjige, ki jih prodaja naša tiskarna. Za naročila in vse stvari, ki se tečijo nas se lahko obrnite vsakokrat na njega. Vsem ga najtoplejše priporočamo.

Slovenian Franciscan Press,
Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI IN ROJAKINJE!

ALPENTINKTURA je najuspešnejše na svetu za rast in proti izpadanju las. Alpenpomada za brke in brado: kurja očesa in bradavice v 3 dneh popolnoma odstranit; revmatizem v 6 dneh popolnoma ozdravim. Bruslintinktura od katere postanejo sivi lasje popolnoma naturni. Rane, opeklne, potne noge in za druge bolezni imam jako uspešna zdravila; pišite po cenike, pošljem Vam jih zaston.

KRASEN KOLEDAR in žepno knjižico pošljem vsakomur zaston, pošljite mi le 5¢ za poštnino. V potrebit velja te knjižica vsakemu več kot \$10.00. —

JAKOB WAHČIČ

6702 Bonna Ave., N. E. Cleveland, O.

BENJ. BASKERVILLE, D.D.S.
Zobozdravnik

Se priporoča vsem Jugoslovanom.

Njegov urad je na:

2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)

Phone: Canal 5426.

John Gornik
SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup **MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE**
Izdeluje **MO'KF OBLEKE** po naročilu točno in ceno.

Če ste varčni pri eni stvari zakaj niste pri drugi?

— Slovencem v Chicagi naznam, da izvršujem vsa čevljarska dela najboljše in najhitrejše. Sedaj ko je neznosna draginja, si veliko prihranite, če daste svoje čevlje popraviti. Zalegli Vam bodo kot novi, poleg tega pa ostane Vam v žepu nekaj dolarjev. Moje delo je izvršeno z najboljšimi stroji in je nad vse trpežno. — **Poskusite in prepričajte se sami!**

Prodajam tudi trakove za čevlje, kakor tudi razne kreme za čiščenje čevljev.

Za vse se Vam priporočam

J. ADAMS,
1845 W. 22nd St., Chicago.

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstnine, kakor tudi pogrebne sprevode.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabite vedeni stev. Canal 5889."

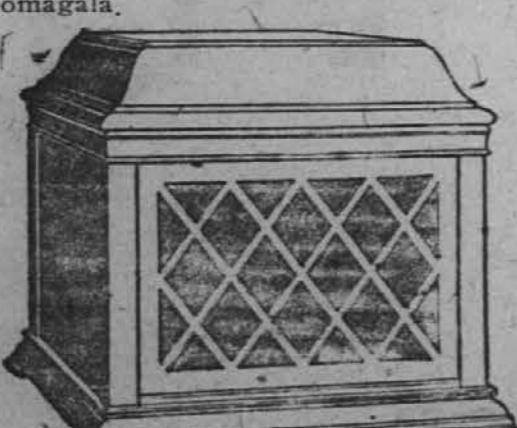
RESNICA JE KAR TRDIMO.

V zalogi imamo najfinješe Edisonove gramofone.

Prodajamo raznovrstno zlatnino. Kar prodamo za zlato, ostane zlato.

Popravljamo vsakovrstne žepne in stenske ure.

Prodajamo tudi raznovrstna očala. Ce ne vidite dobro ali če Vas radi utruješ živcev boli glava, pridite k nam in mi Vam bomo dali očala ki Vam bojo pomagala.

"AKO STE BOLNI."

Ako trpite na trganju po ramah, križu in nogah, če Vas trga po vratu ali po glavi, pa naj si bo že od prehlajenja, ali drugače, ter če Vas zdravniki ne morejo ozdraviti te bolezni, tedaj pridite k meni.

JAZ SEM IZNAŠEL

zdravilo ki vam bo pomagalo če tudi zdravniki niso bili v stanu Vam pomagati.

VEM ZA ZDRAVI
lo ki ozdravi vnetje grla (Tonsilitis), brez da bi morali na kake operacije. Poskusite in prepričajte se!

PETER A. MILLER,

Expert Optician—Full Line of Jewelry—Watch Repairing.
Satisfaction Guaranteed.

2128 W. 22nd Str. Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 5838.